

**Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin
Okula Uyumuna İlişkin Görüşleri**

Araştırma Makalesi

**Şehmus ÜZÜMCÜ¹, Mehmet ŞAHİN²,
Şükrü ADSAN³, Mehmet Emin AYDIN⁴,
Abdurrahim DURMAZ⁵**

¹Sınıf Öğretmenliği, MEB,
sehmus_uzumcu@hotmail.com,
ORCID: 0000-0002-4531-3006

²Okul Öncesi Öğretmenliği, MEB,
mehmetsahinn@hotmail.com,
ORCID: 0009-0001-4887-5039

³Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi,
MEB, skradsan@gmail.com,
ORCID: 0009 – 0008 – 4848 – 4653

⁴Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği, MEB,
meaydin72hotmail.com,
ORCID: 0000-0002-1427-0509

⁵Beden Eğitimi Öğretmenliği, MEB,
abdurrahimdurmaz60@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-6324-4497

DOI: 10.5281/zenodo.10041639

ÖZET

Bu çalışma, sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin okula uyum süreci hakkındaki görüşlerini araştırmayı hedeflemektedir. Araştırma, öğretmenlerin öğrencilerin okula uyumunda karşılaştıkları zorlukları ve bu zorlukların çözümüne ilişkin önerilerini incelemektedir. Nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kapsamında olan çalışmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Batman il merkezindeki ilkokullarda görev yapan, farklı mesleki geçmişlere sahip 15 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Verilerin elde edilmesi sürecinde katılımcı öğretmenlerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş ve görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Kayıt altına alınan görüşmeler metin belgesine dönüştürülerek içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre uyum sorunu yaşayan öğrencilerin en sık sergiledikleri davranışların aileden ayrılmak istememe ve ağlama, etkinliklere katılmak istememe ve sürekli oyun oynamak isteme olduğu görülmüştür. Öğretmenler tarafından ebeveyn tutumunun, çocukların akran ilişkilerinin ve okulun sahip olduğu fiziksel altyapının çocukların uyum sorunu yaşamalarının bir gerekçesi olduğu belirtilmiştir. Son olarak öğretmenlerin çocukların okula uyum sürecini kolaylaştırmak için yaptıkları etkinlikler hakkında öğretmen görüşleri incelenmiş ve sınıfı öğrencilerin istediği şekilde düzenleme konusunda hemfikir oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Uyum, Okula Uyum, Sınıf Öğretmenleri, İlköğretim.

GİRİŞ

İnsanlar ilk kez karşılaştıkları durumlara uyum sorunu yaşayabilmektedirler. İlköğretim döneminde ailelerinden ayrılan çocuklar için de yeni bir ortam olan ilkokul, çocuk için birçok yeni durumu da beraberinde getirmektedir (Cokuk ve Kozikoğlu, 2020). Daha önce ailesinden ayrılmamış çocukların, tanımadıkları insanlarla dolu bir sınıf ortamında heyecanlanmaları, korkmaları ve ağlamaları muhtemeldir (Durak, 2011). Bu açıdan çocukların okula uyum sorunu yaşamaları oldukça olasıdır (Cokuk ve Kozikoğlu, 2020). Uyum; yeni, değişken, belirsiz ve beklenmedik durum ve koşullara yanıt olarak kişinin davranışlarını, düşüncelerini ve duygularını düzenlemesidir (Martin vd., 2013). Okula uyum ise öğrenciler, sınıf arkadaşları ve öğretmenler arasında sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerde olumlu etkileşimleri içeren bir kavram olarak tanımlanmaktadır (Ladd, Birch ve Buhs, 1999). Birch ve Ladd (1997) ise okula uyumu okul başarısı, sosyal etkileşim, ilgi ve rahatlık ile ilişkilendirmiştir. Çünkü okul başarısının aynı zamanda akademik başarı üzerinde de etkili olduğu bilinmektedir (Alkayış, 2022). Önder ve Gülay (2010) tarafından okulun ve sınıfın gerektirdiği görev ve sorumlulukları yerine getirebilmek için öğrenmenin yeterli olduğu belirlenen okula uyum, öğrencinin okul ortamının gereklerini yerine getirebilmesi ve olumlu sosyal ilişkiler kurabilmesi olarak tanımlanabilir (Cokuk ve Kozikoğlu, 2020). Diğer bir ifade ile okula uyum öğrencinin bir konu, sınıf içi etkinlik, ders dışı etkinlik vb. konulardaki isteklerini akılcı bir şekilde çözmekten, öğretmenleri ve akranlarıyla uyumlu ilişkiler kurmaktan duyduğu tatmin duygusu olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca okuldaki sınıfa, akran ilişkilerine ve okul ortamına bağlı olarak stresle dengeli bir şekilde baş etme sürecidir (Lee ve Cho, 2015).

Uyum sağlamanın öğrencilerin motivasyonu, katılımı, başarısı ve sosyal-duygusal refahı da dahil olmak üzere akademik ve kişisel gelişimi için önemli bir kapasite olduğu belirlenmiştir (Martin vd., 2013; Holliman vd., 2021). Öğrenciler arasında yapılan araştırmalar, uyum sağlama ile öğrencilerin katılımı ve başarısı arasındaki bağlantıları ortaya koymuş (Martin vd., 2012; Collie vd., 2017), uyum yeteneğinin öğrencilerin başarısızlık dinamiklerini azaltmadaki rolünü ortaya koymuş (Martin vd., 2015), öğrencilerin katılımı ve uzun vadeli başarısı ile bağlantılar göstermiş (Holliman vd., 2018) ve çeşitli uluslararası platformlarda uyarlanabilirliğini doğrulamıştır (Martin vd., 2017). Bunun yanında okul uyumun çocukların okul başarısını, tutum ve davranışlarını etkilediği tespit edilmiştir (Ladd 2003). Öğretmen-öğrenci ve akran ilişkileri, okula hazır bulunuşluk, anne-baba tutumları gibi birçok değişken de öğrencilerin okula uyumunu etkilemektedir (Akis, 2018; Başaran vd., 2014). Önceki araştırmalar okula uyumun öğrencilerin olumlu gelişimindeki rolüne dair güçlü bir kanıtlar sunmaktadır. Ancak öğrenciler özellikle okulun ilk haftalarında okula uyum konusunda daha fazla sorun yaşamaktadırlar. Öğrencilerin bu yeni duruma alışması biraz zaman alabilir. Bazen akranlarına göre bu sorunları daha az yaşayan öğrenciler de olabilir (Özgenel, 1992). Bireylerin çevreleriyle düzenli ve etkili ilişkiler kurabilme yeteneği olarak tanımlanan uyum (Doğan vd., 2008), özellikle okulun ilk haftalarında karşılaşılan en ciddi olgulardan biridir. Öğrenciler okula başladıklarında birçok yeni durumla karşı karşıya kalmaktadırlar. Çocuğun öğretmeni ve ebeveynleri onun yeni duruma ayak uydurmasını beklemektedir. Ancak çocuklar bu süreçte okulu reddetme, derste ağlama, aile üyelerinden soru sorma, yorgunluk, öğretmenden sürekli yardım bekleme, okula ve derslere ilgisizlik, okul algısı eksikliği, isteksizlik gibi uyum sorunları yaşayabilirler (Özarlan, 2014). Bu bağlamda bu çalışmanın amacı ilkokul

öğrencilerinin okula uyum sorunlarını sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır.

- Uyum sorunu yaşayan öğrenciler ne tür davranışlar sergilemektedir?
- Çocukların okula uyum sorunlarının nedenleri nelerdir?
- Öğretmenler çocukların okula uyum sürecini kolaylaştırmak için ne tür etkinlikler yapmaktadır?

Çocukların özellikle ilköğretim başlangıcında okula uyumu, onların akademik başarıları, sosyal ve duygusal davranışları açısından oldukça önemlidir. Aynı zamanda öğrencilerin gelecekteki öğrenmelerini ve yaşam süreçlerini de etkiler. Nitekim eğitimin temel amacı; çocuğu merkeze alarak problem çözebilen, öğrenmeyi amaçlayan, ilgi ve yeteneklerinin farkına varmasını sağlamaktır (Alkayış, 2019). Çocuğun yaşamında bu denli önem taşıyan okula uyum sürecinde sosyal ve çevresel faktörlerin yanı sıra çocukların bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimsel özellikleri gibi bireysel faktörler de etkilidir. Bu nedenle İlköğretim kurumlarında öğrenim gören birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum sorunlarını belirlemeye yönelik çalışmalara ihtiyaç olduğu söylenebilir.

YÖNTEM

Bu çalışmada, ilköğretim öğrencilerinin okula uyum sorunları konusunda öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi amaçlandığından nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji çalışması modeli ile gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji çalışmalarında araştırmacının doğrudan kontrol etmekte zorlandığı durum veya olay, nasıl ve neden sorularına dayalı olarak ayrıntılı bir şekilde incelenir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Merriam'a (2013) göre fenomenoloji çalışmalarında sınırlı bir sistem derinlemesine analiz edilip incelenmektedir. Araştırmalarda bireyler ve olaylar hakkında birinci el kaynaklardan bilgi edinilmeye çalışıldığı, araştırma problemlerinin açıklayıcı ve betimleyici bir şekilde ortaya konulduğu durumlarda fenomenoloji çalışmalarının kullanılmasının daha doğru olacağı düşünülmüştür. Çalışma 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Batman il merkezindeki devlet okullarında görev yapan 15 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin belirlenmesinde kolayda örnekleme yöntemi ve gönüllü olma şartı esas alınmıştır. Tablo 1'de katılımcı öğretmenler ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1: Katılımcı Öğretmenler İlişkin Bilgiler

Demografik Değişken	Kategori	F
Cinsiyet	Kadın	12
	Erkek	3
Yaş	20-30	4
	31-40	10
	41-50	1
Eğitim	Lisans	14
	Yüksek Lisans	1
Medeni Durum	Evli	12
	Bekâr	3

Tablo 1'den de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin 12'si kadın, üçü erkektir. Ayrıca öğretmenlerin yaş aralığı 31-40 arasında yoğunlaşmaktadır. Öğretmenlerin

14'ü lisans mezunu iken biri yüksek lisans mezunudur. Medeni durum açısından bakıldığında öğretmenlerin 12'si evli üçü bekârdır.

Çalışmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Görüşme formu araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanması için gerekli literatür taranarak konu hakkında fikir edinilmiştir. Bu tarama sonucunda 8 sorudan oluşan soru havuzu oluşturulmuş ve uzman görüşüne sunulmuştur. Ardından uzman görüşleri doğrultusunda görüşme sorularına ilişkin eksiklikler giderilerek gerekli düzeltme işlemleri yapılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Görüşmeye katılan öğretmenler Ö, Ö2, ...Ö15 olarak kodlanmıştır. Kodlama sürecinde öğretmenlerin kişisel bilgileri gizli tutulmuştur. Katılımcıların görüşme formuna verdikleri yanıtlar hiçbir değişiklik yapılmadan tamamen yazıya aktarılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı analiz edilerek kodlar ve temalar oluşturulmuştur. Daha sonra araştırmacılar analizleri birlikte değerlendirmiştir. Bu değerlendirmede hep birlikte tartışılarak ortak görüşe ulaşılmıştır.

BULGULAR

Uyum Sorunu Yaşayan Öğrencilerin Sergiledikleri Davranışlar

Araştırmanın bu bölümünde yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen verilere ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bağlamda öncelikle uyum sorunu yaşayan öğrencilerin sergiledikleri davranışlar incelenmiştir. Bu konuda elde edilen kodlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Uyum Sorunu Yaşayan Öğrencilerin Sergiledikleri Davranışlar

Tema	Kod	f
Uyum Sorunu Yaşayan Öğrencilerin Sergiledikleri Davranışlar	Aileden ayrılmak istememe ve ağlama	15
	Etkinliklere katılmak istememe	13
	Sürekli oyun oynamak isteme	10
	Kas becerisi gerektiren etkinlikleri yapamama	8
	Çabuk sıkılma	7
	İletişim kurmak istememe	5
	Korku	2

Uyum sorunu yaşayan öğrencilerin sınıf içinde sergiledikleri davranışlar hakkında öğretmen görüşlerine bakıldığında öğrencilerin genellikle “aileden ayrılmak istememe ve ağlama”, “etkinlere katılmak istememe” ve “sürekli oyun oynamak isteme” gibi davranışlar sergiledikleri görülmektedir. Bu konuda Ö1: “*Öğrenciler maalesef ailelerinden ayrılmak istemiyor. Ailesi öğrenciyi sınıfa bıraktıktan sonra çocuk birden ağlamaya başlıyor ve annesinin yanında istiyor.*” Derken Ö3: “*Bu konuda yaşadığımız en önemli sorun çocukların ailelerini yanında istemesi ve bunun için ağlaması. Tabii bu durum çocukların etkinliklere katılmak konusunda çekingen davranmasına neden oluyor*” şeklinde görüş bildirmiştir. Öte yandan öğretmenler çocukların kas becerisi gerektiren etkinlikleri yapamadıklarını, bunları yaparken çabuk sıkıldıklarını, arkadaşlarıyla iletişim kurmak istemediklerini ve okuldan korkmaya başladıklarını belirtmektedirler. Bununla ilişkili olarak Ö7: “*Çocuklar boyama ve çizgi çizme gibi ince motor becerisi gerektiren etkinlikleri yapma konusunda yeterli beceriye sahip olamıyor. Bunun için de çabuk sıkılıyorlar.*” Demiştir. Aynı şekilde Ö11: “*Henüz hiç*

tanımadıkları kişilerle aynı sınıfları paylaştıkları için biraz çekingen davranıyorlar ve onlarla iletişim kurmak istemiyorlar korkuyor da olabilirler.” Derken çocukların iletişim kurmak sorununa vurgu yapmıştır.

Çocukların Okula Uyum Sorunlarının Nedenleri

Araştırmada ikinci olarak çocukların okula uyum sorunlarının nedenleri hakkında öğretmen görüşleri incelenmiştir. Bu konuda elde edilen kodlar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Uyum Sorununun Nedenleri

Tema	Kod	f
Uyum Sorununun Nedenleri	Ebeveyn tutumu	14
	Çocukların kişisel özellikleri	13
	Akran ilişkileri	10
	Okulun fiziki alt yapısının sınırlı olması	3

Çocukların okula uyum sorunu yaşamalarının nedenlerine ilişkin öğretmen görüşlerine bakıldığında öğretmenler tarafından en sık vurgulanan nedenin “ebeveyn tutumu” olduğu görülmektedir. Bu konuda Ö2: “Aileler çocuklarını çok hassas ve el üstünde tutarak yetiştiriyor böyle olunca çocuk ailesinden ayrılmak istemiyor hayatın şartlarıyla tanıştığında zorlanıyor.” Derken Ö9: “Birçok ebeveyn oldukça koruyucu tarzda tutum sergiliyor. Bu durum çocukların ailelerine daha fazla bağlanmalarına ve ailelerinin olmadığı ortamda kaygı yaşamalarına yol açıyor.” şeklinde görüş bildirmiştir. Öğretmenler ayrıca çocukların uyum sorunu yaşamalarının gerekçesi olarak “kişisel özelliklerine” vurgulamışlardır. Bununla ilişkili olarak Ö7: “Çocukların birçoğu oldukça duygusal yapıya sahip olduğu için ne ailelerinden ayrılmak istiyor ne de tanımadığı kişilerle iletişim kurmak istiyor.” demiştir. Diğer taraftan bazı öğretmenler çocukların akran ilişkilerinin okula uyum sorunlarında belirleyici olduğunu vurgulamışlardır. Öğretmenlerden Ö12 bununla ilişkili görüşlerini “Çocuklar arkadaşlarıyla sağlıklı iletişim kuramadığı için uyum sorunu yaşıyor.” şeklinde dile getirmiştir. Okulun sahip olduğu fiziksel altyapı da öğretmenler tarafından çocukların uyum sorunu yaşamalarının bir gerekçesi olarak ifade edilmiştir. Bu konuda Ö15: “Okulumuzun bahçesi çok geniş değil ayrıca henüz çocukların sosyalleşecekleri spor aktivitelerine dahil olabilecekleri fiziki olanaklar mevcut değil bu durum çocukların okulda sıkılmalarına yol açıyor olabilir.” demiştir.

Öğretmenler Çocukların Okula Uyum Sürecini Kolaylaştırmak İçin Yaptıkları Etkinlikler

Araştırmada üçüncü olarak öğretmenlerin çocukların okula uyum sürecini kolaylaştırmak için yaptıkları etkinlikler hakkında öğretmen görüşleri incelenmiştir. Bu konuda elde edilen kodlar Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Çocukların Okula Uyum Sürecini Kolaylaştırmak İçin Yapılan Etkinlikler

Tema	Kod	f
Çocukların Okula Uyum Sürecini Kolaylaştırmak İçin Yapılan Etkinlikler	Sınıfı düzenleme	15
	Hediye verme	14
	Toplu etkinlik yapma	10

Sınıf öğretmenlerinin çocukların okula uyum sürecini kolaylaştırmak için yaptıkları etkinlikler hakkında görüşleri incelendiğinde sınıfı öğrencilerin istediği şekilde düzenleme

konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Katılımcı öğretmenlerin tamamı sınıf öğrencilerin beğeneceği ve eğlenceli bulacağı şekilde düzenleyerek öğrencilerin uyum sorununu aşmaya çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Bu konuda Ö1: *“Öncelikle sınıfı daha eğlenceli ve renkli hale getirecek şekilde süslüyorum. Böylece çocuklar ilk defa gördükleri sınıfı daha eğlenceli buluyorlar.”* Demiştir. Benzer şekilde Ö3 bu konudaki görüşlerini *“Sınıf süslemesi bu konuda işe yarıyor diyebilirim. Sınıfın bazı bölümlerini eğlenceli bir ortam oluşturacak şekilde düzenliyorum ve sınıfa çeşitli oyuncaklar koyuyorum.”* şeklinde ifade etmiştir. Diğer taraftan bazı öğretmenler öğrencilere hediyeler verdiklerini ve bu sayede öğrencilerin uyum sorununu aşmalarına yardımcı olduklarını vurgulamışlardır. Örneğin Ö7: *“Küçük hediyeler yapıyorum maddi olarak çok pahalı olmasına gerek yok küçük ama anlamlı hediyeler.”* derken Ö9: *“Hediye çocukların gönlünü fethediyor bir sonraki gün yeniden hediye alabileceklerini söylüyorum ve okula daha istekli geliyorlar.”* Demiştir.

SONUÇ

Bu çalışmada farklı mesleki deneyime sahip 15 sınıf öğretmenin, öğrencilerin okula uyum süreçlerine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda çalışmada ilk olarak öğretmenlerin gözünde uyum sorunu yaşayan öğrencilerin en sık sergiledikleri davranışların aileden ayrılmak istememe ve ağlama, etkinliklere katılmak istememe ve sürekli oyun oynamak isteme olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar literatürdeki benzer çalışmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen bir çalışmada uyum sorunu yaşayan öğrencilerin en sık sergiledikleri davranışlar sürekli oyun oynamaya istekli olma, sürekli öğretmenden yardım bekleme, erken yorulma, okula ve derslere karşı ilgisizlik, küçük kas becerilerinin az gelişmesi olarak belirlenmiştir (Cokuk ve Kozikoğlu, 2020). Başaran ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen başka bir çalışmada da okula yeni başlayan ve yum sorunu yaşayan çocukların sıklıkla ağlama, etkinliklere katılmama, annesini bırakmama ve annesini sınıfta yanında isteme gibi davranışlar sergiledikleri belirlenmiştir. Öte yandan öğretmenler çocukların kas becerisi gerektiren etkinlikleri yapamadıklarını, bunları yaparken çabuk sıkıldıklarını, arkadaşlarıyla iletişim kurmak istemediklerini vurgulamışlardır. Önceki araştırmalar da bu sonuçları destekler kanıtlar sunmaktadır. Fidan ve arkadaşları (2013) öğrencilerin çabuk sıkıldığını, sınıf kurallarına uymakta zorlandıklarını, okul algısı ve motivasyonunun eksik olduğunu bulmuşlardır. Gündüz ve Çalışkan (2013) ise öğrencilerin küçük kas becerilerinin gelişmemesi, yavaş öğrenme ve yorgunluk gibi okula uyum sorunları yaşadıklarını ortaya çıkarmıştır. Başka bir çalışmada ise Uzun ve Alat (2014) tarafından yapılan araştırmada öğretmenler, erken yaşta okula başlayan öğrencilerin aileden ayrılıp okula gelememe, sorumluluklarını yerine getirememe ve iletişim kuramama gibi sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Çalışmada ikinci olarak çocukların okula uyum sorunlarının nedenleri hakkında öğretmen görüşleri incelenmiş ve öğretmenler tarafından en sık vurgulanan nedenin ebeveyn tutumu olduğu görülmüştür. Önceki araştırmalara bakıldığında öğretmen-öğrenci ve akran ilişkileri, okula hazır bulunuşluk, anne-baba tutumları gibi birçok değişkenin öğrencilerin okula uyumunu etkilediği görülmektedir (Akis, 2018). Çocuğun okula uyumunu etkileyen faktörlerden biri de ebeveyn-çocuk ilişkisidir. Ustabaş (2017) iyi aile ilişkileriyle büyüyen çocukların daha uyumlu olduklarını belirtmiştir. Çalışmada ayrıca bazı öğretmenler çocukların akran ilişkilerinin okula uyum sorunlarında belirleyici olduğunu vurgulamış bazıları ise okulun

sahip olduğu fiziksel altyapının çocukların uyum sorunu yaşamalarının bir gerekçesi olduğu belirtilmiştir. Bu sonuçlar literatürdeki benzer çalışmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir. Okulun fiziki yapısı, çevre koşulları gibi faktörler de okula uyum sürecini etkilemektedir (Ensar ve Keskin, 2014). Okula uyumu etkileyen en önemli değişkenlerden birinin çocuğun özellikleri olduğu söylenebilir. Anne-babaya daha bağımlı olan, özgüveni olmayan, arkadaşlık kuramayan, sosyal ilişkileri zayıf olan, okul algısı eksik olan ve öz-yeterliği zayıf olan çocukların okula uyumları daha uzun ve daha sorunlu olmaktadır. (Cokuk ve Kozikoğlu, 2020). Çalışmada son olarak öğretmenlerin çocukların okula uyum sürecini kolaylaştırmak için yaptıkları etkinlikler hakkında öğretmen görüşleri incelenmiş ve sınıfı öğrencilerin istediği şekilde düzenleme konusunda hemfikir oldukları görülmüştür. Başaran ve arkadaşlarının (2014) çalışmasında öğretmenlerin okula başlamadan önce çocukların uyum sorunu yaşamasını önlemek için kullandıkları yöntemler dikkate alındığında, sınıfların düzenlenmesi ve çocuklara okula geldiklerinde verilecek küçük hediyeler hazırlanmasının yaygın olarak kullanılan uygulamalar olduğu ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak sınıfı süslemek ve hediye almak, çocukların okula uyum sürecini daha olumlu ve keyifli hale getirebilir. Bu sonuçlardan hareketle okula uyum süreci, her çocuk için farklılık gösterebilir, bu nedenle sabır ve anlayış önemlidir. Ebeveynler ve okul iş birliği yaparak çocukların sorunsuz bir şekilde okula uyum sağlamalarına yardımcı olabilirler.

KAYNAKÇA

- Akis, G. (2018). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5-6 yaş grubu çocukların okula uyumlarını yordayan değişkenlerin incelenmesi*. (Unpublished master thesis). Selcuk University: Social Sciences Institute.
- Alkayış, A. (2019). Eğitim Felsefesi bağlamında mesleki danışmanlık. *Azerbaijan Journal of Educational Studies*, (4), 133-145.
- Alkayış, A. (2022). *Eğitim felsefesi ve kariyer planlaması*. Çanakkale: Paradigma Akademi.
- Başaran, S., Gökmen, B., & Akdağ, B. (2014). Okul öncesi eğitimde okula uyum sürecinde öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014(2), 197-223.
- Birch, S. H., & Ladd, G. W. (1997). The teacher-child relationship and children's early school adjustment. *Journal of School Psychology*, 35(1), 61-79.
- Cokuk, K., & Kozikoğlu, I. (2020). School Adaptation Problems of Primary School Students in Mixed-Age Classrooms. *Research in Pedagogy/Istrazivanja u Pedagogiji*, 10(1), 13-31.
- Collie, R. J., Holliman, A. J., & Martin, A. J. (2017). Adaptability, engagement and academic achievement at university. *Educational Psychology*, 37(5), 632-647.
- Doğan, S., Kelleci, M., Sabancıoğulları, S., & Aydın, D. (2008). Bir ilköğretim okulunda öğrenim gören çocuklarda ruhsal uyum sorunları. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 7(1), 47-52.
- Ensar, F., & Keskin, U. (2014). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyumları üzerine bir inceleme. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10(2), 459-477.
- Fidan, M., Taşçı, G., & Yılmaz, N. (2013). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 60-66 aylık öğrencilere ilişkin görüşleri. *XII. Uluslararası Katılımlı Ulusal Sınıf Öğretmenliği*

Sempozyumu, Aydın.

- Gündüz, F., & Çalışkan, M. (2013). 60-66, 66-72, 72-84 aylık çocukların okul olgunluk ve okuma yazma becerilerini kazanma düzeylerinin incelenmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 379-398.
- Holliman, A. J., Martin, A. J., & Collie, R. J. (2018). Adaptability, engagement, and degree completion: a longitudinal investigation of university students. *Educational Psychology*, 38(6), 785-799.
- Holliman, A. J., Waldeck, D., Jay, B., Murphy, S., Atkinson, E., Collie, R. J., & Martin, A. (2021). Adaptability and social support: examining links with psychological wellbeing among UK students and non-students. *Frontiers in Psychology*, 12, 205.
- Ladd, G. W., Birch, S. H., & Buhs, E. S. (1999). Children's social and scholastic lives in kindergarten: related spheres of influence?. *Child Development*, 70, 1373-1400.
- Lee, J., & Cho, B. (2015). Effects of self-control and school adjustment on smartphone addiction among elementary school students. *International Journal of Contents*, 11(3), 1-6.
- Martin, A. J., Nejad, H., Colmar, S., & Liem, G. A. D. (2012). Adaptability: Conceptual and empirical perspectives on responses to change, novelty and uncertainty. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 22(1), 58-81.
- Martin, A. J., Nejad, H., Colmar, S., & Liem, G. A. D. (2012). Adaptability: Conceptual and empirical perspectives on responses to change, novelty and uncertainty. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 22(1), 58-81.
- Martin, A. J., Nejad, H., Colmar, S., Liem, G. A. D., & Collie, R. J. (2015). The role of adaptability in promoting control and reducing failure dynamics: A mediation model. *Learning and Individual Differences*, 38, 36-43.
- Martin, A. J., Yu, K., Ginns, P., & Papworth, B. (2017). Young people's academic buoyancy and adaptability: A cross-cultural comparison of China with North America and the United Kingdom. *Educational Psychology*, 37(8), 930-946.
- Merriam, S. B. (2013). *Qualitative research: a guide to design and implementation* (Translation from 3rd Edition, Translation Editor: S. Turan). Ankara: Nobel Publication Distribution.
- Önder, A., & Gülay, H. (2010). 5-6 Yaş Çocukları İçin Okula Uyum Öğretmen Değerlendirme Ölçeği'nin Güvenirlilik ve Geçerlik Çalışması. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(1), 204-224.
- Özarslan, N. (2014). *Birinci sınıfta öğrenim görmekte olan (60-71 ve 72-84 aylık) öğrencilerin okul olgunluğu düzeyleri ve bu öğrencileri okutmakta olan öğretmenlerin gözlediği okula uyum ve sınıf yönetimi sorunları*. Yüksek Lisans Tezi, Okan Üniversitesi, İstanbul.
- Özgenel, S. (1992). İlkokulun ilk günlerinde çocuk. *Yasadıkca Eğitim*, 24, 5-9.
- Uzun, E. M., & Alat, K. (2014). İlkokul Birinci Sınıf Öğretmenlerinin 4+ 4+ 4 Eğitim Sistemi Ve Bu Sistem Sonrasında İlkokula Başlayan Öğrencilerin Hazırbulunuşlukları Hakkındaki Görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 15-44.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Qualitative research methods in social sciences*. Ankara: Seçkin.

**Classroom Teachers' Opinions on Students'
Adaptation to School**

Research Article

**Şehmus ÜZÜMCÜ¹, Mehmet ŞAHİN²,
Şükrü ADSAN³, Mehmet Emin AYDIN⁴,
Abdurrahim DURMAZ⁵**

¹Sınıf Öğretmenliği, MEB,
sehmus_uzumcu@hotmail.com,
ORCID: 0000-0002-4531-3006

²Okul Öncesi Öğretmenliği, MEB,
mehmetsahinn@hotmail.com,
ORCID: 0009-0001-4887-5039

³Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi,
MEB, skradsan@gmail.com,
ORCID: 0009 – 0008 – 4848 – 4653

⁴Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği, MEB,
meaydin72hotmail.com,
ORCID: 0000-0002-1427-0509

⁵Beden Eğitimi Öğretmenliği, MEB,
abdurrahimdurmaz60@gmail.com,
ORCID: 0000-0002-6324-4497

DOI: 10.5281/zenodo.10041639

ABSTRACT

This study aims to investigate the opinions of classroom teachers about the students' adaptation process to school. The research examines the difficulties teachers face in students' adaptation to school and the solutions to these difficulties. The data of the study, which is within the scope of the phenomenology pattern, one of the qualitative research methods, was collected using a semi-structured interview form. The study group of the research consists of 15 classroom teachers with different professional backgrounds working in primary schools in Batman city center. During the data collection process, face-to-face interviews were held with the participating teachers and the interviews were recorded. The recorded interviews were converted into text documents and analyzed through content analysis. According to the findings of the research, it was seen that the most common behaviors of students with adaptation problems were not wanting to leave the family and crying, not wanting to participate in activities and always wanting to play games. Teachers stated that parental attitudes, children's peer relationships and the physical infrastructure of the school were reasons why children had adaptation problems. Finally, teachers' opinions about the activities they carried out to facilitate children's adaptation to school were examined and it was seen that they agreed on organizing the classroom as the students wanted.

Key Words: Adaptation, Adaptation to School, Classroom Teachers, Primary Education.